

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

12.06.2026

BAŞKAN ERDOĞAN, TÜRK KIZILAY ÖDÜLLERİ TÖRENİNDE KONUŞTU:

COĞRAFYAMIZA SALDIRANLAR HESAP VERECEK

ERDOĞAN: Kan kokusu almış köpekbalığı misali coğrafyamıza saldıranlar, eninde sonunda döktükleri kanın hesabını verecek, mazlumların arşı titreten ahi, er veya geç zalimlerin yakasına yapışacaktır. İsrail, mevcut yönetim altında, hammaddesi sadece kan ve gözyaşı, sadece istikrarsızlık ve kaos olan bir "fitne üretim fabrikasına" dönüşmüştür

**42 KİŞİ VE
KURUMA ÖDÜL
VERİLDİ**

'TÜRK KIZILAY İNSANLIĞIN UMUDUDUR'

CUMHURBAŞKANI Erdoğan, Türk Kızılay'ın kuruluşunun 158'inci yıldönümüne ilişkin mesaj yayımladı. Erdoğan mesajında, "Zorlu koşullara rağmen mazlumlara ve mağdurlara şefkat elini uzatan, tüm ihtiyaç sahiplerinin yanında olan Türk Kızılay savaşların ve doğal afetlerin açtığı yaraları sarmakta, insanlığın umudu olmaktadır. Türk Kızılay'ın barışa, huzura, kardeşlik ve dostluğa hizmet eden gücünü milletimizin yardım ve desteklerinden aldığını bir kez daha hatırlatıyor; aziz milletimizi bu güzide kuruluşumuzda desteklemeye çağırıyorum" dedi.

BU HİZMET YUZYILLARCA SURECEK

Türk Kızılay Genel Başkanı Fatma Meriç Yılmaz, "Biz Kızılaycıları biliyoruz ki arkamızda milletimiz, milliyetimiz, bu yardımseverlik ruhu olduğuna Kızılay yüzyıllarca bu hizmeti sürdürecektir" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi'nde Türk Kızılay Ödülleri töreninde şöyle konuştu:

■ **GAZZE'YE 26 BİN TON İNSANİ YARDIM:** Netanyahu'nun başını çektiği siyonist soykırım sebekesinin saldıranları sürdürdüğü Gazze'de Kızılay'ımız, bugüne kadar 26 bin tonu aşkın insani yardım malzemesini bölgeye ulaştırdı. 7 Ekim'den bu yana 15 milyon öğün sıcak yemekle Gazzeli kardeşlerimizin sofralarına katkı yaptı; aşevi hizmetleriyle günlük 30 bin kişiye sıcak yemek dağıttı.

■ **"Vekâletle Kurban" kampanyası** ile, Gazze için 22 bin 757 hisse toplanmıştı. Ateşkes sonrası başlatılan "Gazze-Neseli Çocuklar" projesiyle Gazze'deki yaralı ve hasta çocuklara sağlık hizmetleri sağlandı. Gazze'deki yaralı ve hasta çocuklara sağlık destek faaliyetleri ifa ediyor. Kızılay Gazze Ofisi, eşzamanlı olarak sahada ihtiyaçların tespiti ve iyileştirme çalışmalarını titizlikle yerine getiriyor.

■ **FİTNE ÜRETİM FABRİKASI:** Gazze'nin yanı sıra, siyonist barbarlığın hedefi olan Lübnan'da da Kızılay, gayretleriyle milletimizin yüzünü aşırtmaktadır. İsrail, mevcut yönetim altında, hammaddesi sadece kan ve gözyaşı, sadece istikrarsızlık ve kaos olan bir "fitne üretim fabrikası"na dönüşmüştür.

■ **HİTLERİN YOLUNDAN GİDENLER:** Kan kokusu almış köpekbalığı misali coğrafyamıza saldıranlar, eninde sonunda döktükleri kanın hesabını verecek, mazlumların arşı titreten ahi, er veya geç zalimlerin yakasına yapışacaktır. Bugün Hitler'in yolundan gidenler, unutmamalı ki, böyle devam ederlerse, akıbetleri de tarihteki diğer zalimler gibi olacaktır. Türkiye, bir taraftan mazlumlara yardım elini uzatırken, diğer taraftan da kadim sebekesinin hukuk ve tarifi önünde hesap vermesi için elinden geleni yapmaya devam edecektir.

■ **TÜRK KIZILAY HAFIZALAR KAZANDI:** Tarihini hangi sayfasını açarsanız açın; Türk milletinin yer aldığı kısımlarda daima ahlakla, erdemle, şefkat ve merhametle karşılaşırsınız. Davranışına, paylaşımına, iyilik ve hayırda yarışma gibi hasletler, bizim milli seciyemizin temel unsurlarıdır; hamurumuzun özü ve mayasıdır. Kızılay'ımız, 190'ü aşkın üye sahip Kızılay-Kızılbaş Cemiyetleri içinde, geçtiğimiz yıl on fazla ülkeye en çok yardım ulaştıran "Büyük Ulusal Cemiyet" olmuştur. Kızılay'ın elde ettiği bu başarı, aynı zamanda milletimizin cömertliğini, alıncı karakterini ve dayanışma bilincini de en açık göstergesidir. Kızılay; Filistin'de, Bosna'da, Afganistan'da, Somali'de, Irak'ta, Suriye'de ve daha pek çok

KAN PLAZMA TESİSİNİN TEMELİ ATILDI

Törende, Türk Kızılay Kan Plazma Tesisi'nin temeli de atıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın salondan verdiği işaretle temeli atılan son teknoloji üretim tesisi, Ankara'nın Çubuk ilçesinde yaklaşık 130 bin metrekare alanda kuruluyor. Proje, Türkiye'yi plazma kaynaklı ilaç, üretken ülkeler arasında katarak bu kritik ilaçlarda dışa bağımlılığı sona erdirecek.

Resul Ekrem SAHAN / SABAH

yerde yürüttüğü çalışmalarla gönül coğrafyamızdaki kardeşlerimizin sadece kalplerine değil, zihin ve hafızalarına da kazınmıştır.

■ **İLACI TA DİŞA BAĞIMLILIĞA SON VERECEĞİZ:** PROTÜRK projesi ile kandan elde edilen kritik ilaçların üretimini üreteceğiz. Bu ilaçlar; kanser, travma, yanık, bağışıklık sistemi hastalıkları ve hemofili gibi rahatsızlıkların tedavisinde kullanılacaktır. Böylelikle, Türkiye'yi plazmadan kritik ilaç üreten ülkeler sınıfına dâhil ederek bu ilaçlarda dışa bağımlılığı insallah son vereceğiz. Yurtdışından ithal edilen kan torbalarını kendi imkanlarımızla üreteceğimiz Silyuri'deki fabrikamızın da kuruluş çalışmalarını sürüyor. Bu fabrikanın tamamlanmasıyla, yıllık yaklaşık 3 milyon kan torbasını ülkemizde ve kendi tesisimizde imal ederek 1 milyar liralık ithalat maliyetini sıfıra indireceğiz.

Renad Attallah

TÖREN kapsamında Kızılay Ödülleri, gönüllülük, kan bağı, bağış ve özel olmak üzere dört ana kategori altında, yıllık hikâyelerine sahip 42 kişi ve kuruma takdir edildi. Filistin Özel Ödülü, 12 yaşındaki Gazzeli içerik üreticisi Renad Attallah'a verildi. Babasını kanserden kaybeden Renad, abluca ve kritik koşullarında yardım kollarından çıkan malzemelerle çektiği yermek tarif videolarıyla Gazze'deki insani trajediyi tüm dünyaya anlattı. 2024'te Türk Kızılay'ın gıda kolisini açtığı video uluslararası bir farkındalık oluşturmuştu. Renad, insani krizden etkilenen ağır şekilde yaşayan tüm çocuklar adına ödüle layık görüldü.

Reyhan Kalyoncu

'BAĞIŞ ÖZEL ÖDÜLÜ' KALYON VAKFI'NA

TÖRENDE, "Bağış Özel Ödülü" Bosa İstanbul, MÜSİAD, YDA İnşaat, Anadolu Grubu ve Kalyon Vakfı'na verildi. Kalyon Vakfı Başkanı Reyhan Kalyoncu, ödülünü Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın elinden aldı. Kalyon Vakfı, eğitim, sosyal sorumluluk ve insanı yardım alanlarında faaliyet gösteren önemli vakıflar arasında yer alıyor. Kızılay'ın Filistin İnsani Yardım Operasyonu kapsamında yürütülen işbirliği neticesinde, bir gemi gıda kolisinin bölgedeki ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasına önemli katkı sağlayan vakfı, Türk Kızılay'ın yardım faaliyetlerinin genişlemesine vesile olmuştur.

Acun Ilıcalı

GÖNÜLLÜ VE BAĞIŞÇILAR UNUTULMADI

"YILIN Adanmış Gönüllüsü" ödülü 17 yaşından beri 50 yıldır kesintisiz gönüllü olan Yunus Özer'e, "Yılın İlaham Veren Gönüllüsü" ödülü Taşköprü'de 51 yıllık gönüllü olan hatıra ormanı ve aşevi projelerinde

Yusuf Tekin

ACUN İLICALI'YA YILLIK ELCİSİ ÖDÜLÜ

Yılın Kurumsal Gönüllüsü ödülü okullarda Kızılay Kolu Kulüplerinin yeniden hayata geçirilmesi projesiyle Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Yusuf Tekin'e verildi. Yılın Kızılay İyilik Elçisi ödülü "İyilik Pisen Hayatlar" programı ve aşevi açılışları ile Acun Medya'nın sahibi Acun Ilıcalı'ya

GAZZELİ RENAD'A FİLİSTİN ÖZEL ÖDÜLÜ

TÖREN kapsamında Kızılay Ödülleri, gönüllülük, kan bağı, bağış ve özel olmak üzere dört ana kategori altında, yıllık hikâyelerine sahip 42 kişi ve kuruma takdir edildi. Filistin Özel Ödülü, 12 yaşındaki Gazzeli içerik üreticisi Renad Attallah'a verildi. Babasını kanserden kaybeden Renad, abluca ve kritik koşullarında yardım kollarından çıkan malzemelerle çektiği yermek tarif videolarıyla Gazze'deki insani trajediyi tüm dünyaya anlattı. 2024'te Türk Kızılay'ın gıda kolisini açtığı video uluslararası bir farkındalık oluşturmuştu. Renad, insani krizden etkilenen ağır şekilde yaşayan tüm çocuklar adına ödüle layık görüldü.

'BAĞIŞ ÖZEL ÖDÜLÜ' KALYON VAKFI'NA

TÖRENDE, "Bağış Özel Ödülü" Bosa İstanbul, MÜSİAD, YDA İnşaat, Anadolu Grubu ve Kalyon Vakfı'na verildi. Kalyon Vakfı Başkanı Reyhan Kalyoncu, ödülünü Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın elinden aldı. Kalyon Vakfı, eğitim, sosyal sorumluluk ve insanı yardım alanlarında faaliyet gösteren önemli vakıflar arasında yer alıyor. Kızılay'ın Filistin İnsani Yardım Operasyonu kapsamında yürütülen işbirliği neticesinde, bir gemi gıda kolisinin bölgedeki ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasına önemli katkı sağlayan vakfı, Türk Kızılay'ın yardım faaliyetlerinin genişlemesine vesile olmuştur.

GÖNÜLLÜ VE BAĞIŞÇILAR UNUTULMADI

"YILIN Adanmış Gönüllüsü" ödülü 17 yaşından beri 50 yıldır kesintisiz gönüllü olan Yunus Özer'e, "Yılın İlaham Veren Gönüllüsü" ödülü Taşköprü'de 51 yıllık gönüllü olan hatıra ormanı ve aşevi projelerinde

ACUN İLICALI'YA YILLIK ELCİSİ ÖDÜLÜ

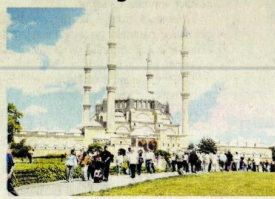
Yılın Kurumsal Gönüllüsü ödülü okullarda Kızılay Kolu Kulüplerinin yeniden hayata geçirilmesi projesiyle Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Yusuf Tekin'e verildi. Yılın Kızılay İyilik Elçisi ödülü "İyilik Pisen Hayatlar" programı ve aşevi açılışları ile Acun Medya'nın sahibi Acun Ilıcalı'ya

GAZZE'YE YARDIMLARIN YÜZDE 80'İ TÜRKİYE'DEN

Türk Kızılay'ın gıda kolisini açtığı videolarıyla uluslararası arenada dev bir farkındalık oluşturan ve sosyal medyada 1.6 milyon takipçiyi ulaştıran Gazzeli Renad Attallah, ödül töreninin ardından SABAH'a açıklamalarda bulundu. Yaşadığı topraklardan 9 ay önce ayrılmak zorunda kaldığını belirten Attallah, şöyle konuştu: "Gazze için çok üzülüyorum ve bir an önce dönmem istiyorum. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın elinden bu ödülü almak büyük bir onur oldu. Gazze'de şu an gıda malzemesi başta olmak üzere hiçbir şey yok. Orada, Türkiye'den gelen destek ve insani yardımlar özeline çalışıyor. O malzemelerle yemekler yapıyorlardı insanlara dağıttım. Aslında gelen yardımların yüzde 80'i Türkiye'den. İşte o zor şartlarda çektiğim video beni buraya getirdi." **Resul Ekrem SAHAN**

**ERDOĞAN, BUGÜN EDİRNE'DE
AÇILIŞ TÖRENİNE KATILACAK**

Selimiye Camii ibadete açılıyor

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, bugün yeniden ibadete açılışı ve çeşitli yatırımların toplu açılış törenine katılacak. Törende Mimar Sinan'ın en önemli eserlerinden biri olan Selimiye Camii'nin restorasyonu sonrası yeniden ibadete açılması birliktelikte tamamlanan yeni tesis ve projelerin de resmi açılış gerçekleştirilecek. Program, Edirne'nin en önemli meydanlarından biri olan Selimiye Meydanı'nda yapılacak. Etkinlik bugün saat 14.00'te gerçekleştirilecek. Yetkililer, programa tüm vatandaşların davet olduğunu belirtti.

Ali Can ZERAY - Tuna ŞERBETÇİ / SABAH

Külliyede bulunan kütüphanedeki binlerce kitap öğrencilerin öğrenimine de yardımcı oluyor.

Divriği Ulu Camii örnek alınarak yapılan işlemler nadir mermer işçiliği örneklerinden.

BULANCAK'TA BİR SANAT ESERİ: SARAYBURNU CAMİİ HEM SELÇUKLU HEM OSMANLI

Caminin Mütevvelli Heyeti Başkanı Yusuf Ziya Sipahi "Bulancağ Sarayburnu Camii, 1987'de başlayan hayalin ürünü... Tarihi eser sanılıyor, mimarisi ve külliye ruhuyla ziyaretçi çekiyor" diye anlatıyor eseri..

Külliyenin alanının daha önce metruk durumda olduğunu ifade eden Sipahi "İlave edilen şadırvanın bölge halkının uğrak yeri haline geldiğini" belirtti.

Bulancağ Sarayburnu Camii tarihi eser gibi ziyaretçi topuyor. Bunun yeni yapıldığını söyleyene kimse inanmıyor, turistler ömüde durup fotoğraf çekiyor. Caminin hikâyesi 1987 yılında başlıyor. Caminin Mütevvelli Heyeti Başkanı Yusuf Ziya Sipahi arsa alımından itibaren her safhasına emek verse de biz bir ekibiz diyor üstüne alınmıyor. Camiye Eymesilli Hacı Mustafa Eren Efendi'nin işaretleri ile başladığını anlatıp kenara çekiliyor. Şöyle ki: 1980'li yıllarda o mübarek ile Anadolu gezileri yapar değişik camileri incele ve acaba bizim de böyle bir camimiz olur mu diye hayal kurardık. Tokat Ali Paşa Camii'nde mermer işçiliğine bakmış bakmış ve bana "Eğer Bulancağ'a böyle bir cami yaptırmadan ötürecek bize yazıklar olsun" demişti. Çok gezdik dolaştık ve İstanbul Şehzadebaşı Camii'ni örnek aldık. Burası tenha metruk bir yerd, bir

çay ocağı, köfteci ve ahşap baraka ile başladık. Yoldan geçenleri ağırladık, misafirlerimizi hoşnud ettik, mak-sadımıza anladık. Bu arada projeleri çizdik iler Bankasına onaylattık. O zamanlar cami ruhsatı almak kolay değildi ama peşini bırakmadık. Yanına 500 talebe barındıracak bir Külliye düşünmüştük, Ordu ve Giresun'da okuyan çocuklara mekân açacaktık. Arsamız denize sıfırdı, sahil yolu yansını aldı, revaklı avlu arzumuz içimizde kaldı.

Ama gençlerimizin her türlü kaynağa ulaşacakları 6 bin ciltli bir kütüphaneyi yapmayı başardık, bilgisayarlarla donattık. Test çalışanlar, tez hazırlayanlar huzurla çalışıyor. Belediyemiz de destek oluyor, çay çorba veriyor. Yolcular zaten misafirimiz asla ücret istemiyor.

Kayıbımız el sanatlarına sahip çık-tık, kapıları kümedekâri yaptırarak, mi-essan mahfilinin altını Selimiye'deki gibi Edimekâri boyadık, hat, tezhip ve

ebrunun yanı sıra lisan kursları açtık. Dede torun öğlen namazına gelsin ikisi de akşama kadar oyalanacakları şeyler bulsun ayrılmamasınlar istedik.

Mustafa Efendi üstadımız Divriği Ulu Camii'ne hayran ve âşık. "Bir cephesini ona benzetebilir miyiz?" dedi. Rabb'im nasip etti yapıldı. Ama göremedi, duvar yüksekliği 3 metreyi aşımında rahmet-i Rahman'a kavuştu.

Şadırvanımız da çok alımlı oldu ona 42 kilometre uzaktan yayla suyu getirdik, halk suya para vermez oldu. Bidonlarını rahat taşınlar diye el arabaları yaptırarak. Sadece Bulancağ değil; Ordu, Giresun halkı da su almaya alıştı. Geçenlerde heyelan oldu, keçe yolu açarken borumuzu kopardı, binlerce insan bidonları ile geldi eli boş döndü, birkaç gün ciddi sıkıntı yaşandı.

Caminizin etrafına duvar örmedik, şehire kucaklaştık. Hâlen de hayal-lerimizin peşinde koşuyoruz, külliye arzumuzdan kopmadık."

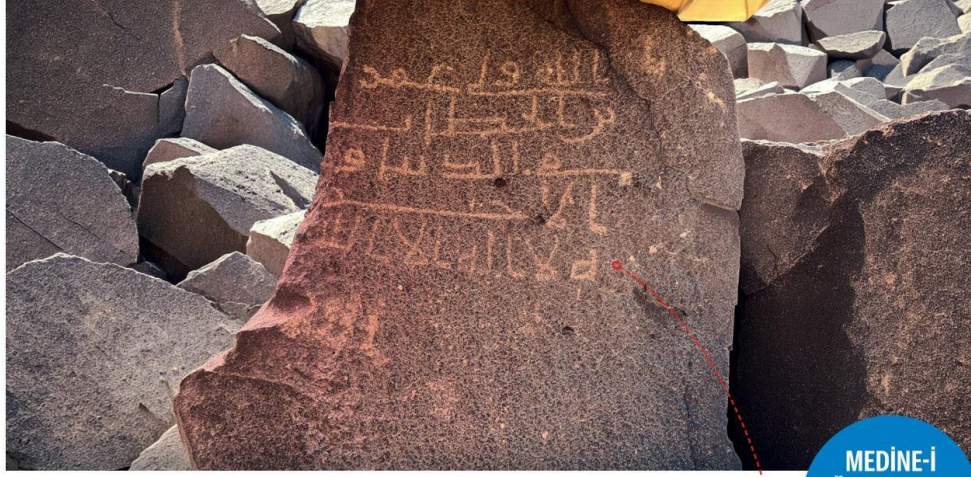
BETONA BULAŞMADIK

Caminizin 2.588 metrekare kapalı alanı var, duvar kalınlığı 130 cm, yüksekliği 16 m. İrili ufaklı 17 kubbesi var ve bunlar çift cidarlı. Üstünden başka bir şey görüyorsunuz altından başka şey. Camimizin Şehzadebaşı gibi üç kapısı var bu mekâna ferahlık veriyor. Yanımızda bir Deniz Evleri Sitesi vardı, TOKİ satın aldı, yıktı, sahil yolu boyunca muhteşem bir millet parkı açtı.

Eynesil Yeşil Camii'ni de yapmak nasip oldu. Onda da Erzurum Lala Paşa Camii'ni bire bir kopyaladık. Ören beldesinde ise

Kayseri Kurşunlu Camii'ni örnek aldık. Şehzadebaşı, Lala Paşa ve Kurşunlu Camilerinin üçü de Mimar Sinan eseri. "Torun dedesine benzemeli" dedik, yolundan gittik, o büyük usta gibi hepsini kesme taştan yaptık, çünkü betonun belli bir ömrü var, taş ise kalıcı.

Bakın yığma taş cami, cumhuriyet döneminde çok az yapıldı, benim bildiğim Şişli ve Ankara Maltepe Camileri var. Lakin bu hacimde Osmanlı'nın son iki yüz yılında da yok.

Son dönemde Harem-i Şerif sınırları içinde tarihi kültürel faaliyetlere başlayan Suudi Arabistan yönetimi, Medine-i Münevvere'yi içine alan Mehd bölgesinde Hz. Ömer dönemine ait bir kaya yazısı keşfedildiğini bildirdi. Yazıda, "Allah, dünyada ve ahirette Ömer bin Hattab'ın velisidir (koruyucusudur), Allah'tan başka ilah yoktur" ifadeleri bulunuyor.

Allah, Ömer bin Hattab'ın koruyucusudur

MEDİNE-İ MÜNEVVERE'DE HZ. ÖMER'İN İZLERİ

► Suudi Arabistan'da, **İslam**'ın ilk yıllarına ait tarihi kalıntılar, son dönemde hayata geçirilen arkeolojik çalışmalarla gün yüzüne çıkarılıyor. Suudi Arabistan Kültür Kurulu, **hac mevsiminin** tamamlanmasının ardından yapılan çalışmalarda, **İslam**'ın ikinci halifesi Hz. Ömer bin Hattab'a (ra) ait olduğu düşünülen kaya üzerine nakşedilmiş bir hat buldu. Medine-i Münevvere'yi de içine alan Mehd bölgesinde bulunan ve **İslam**'ın ilk döneminde kullanılan Hicazi hattıyla yazılmış yazıda, "Allah, Ömer bin Hattab'ın velisidir (koruyucusudur), Allah'tan başka ilah yoktur ve Muhammed onun elçisidir" cümleleri yer alıyor.

CALISIMLAR HATTIN TARİHİNİ DOGRULUYOR

Konuya dair bir açıklama yapan Suudi Arabistanlı Hicazi ve Şimali Hat Uzmanı Dr. Muhammed el-Duveyri, keşfedilen yazı üzerine yapılan çalışmaların, yazıda kullanılan hattın **İslam**'ın ilk dönemindeki yazı stili olan Hicazi ve Şimali hattına uygun olduğunu ve tarihsel olarak dönemle büyük bir uyuşma göstermediğini söyledi. El-Duveyri, Hicazi hattında "faal" (ettirme) veznindeki isimlerde elif

harfinin hafzedilmediğini (silinmediğini) dile getirerek, Hattab isminde de bunun net olarak görüldüğünü sözlerine ekledi.

1774 YENİ KEŞİF

Suudi Arabistan Kültür Kurulu tarafından konuya ilişkin yayınlanan açıklamada, Mehd bölgesinde son dönemde yoğunlaştırılan birinci ve ikinci arkeolojik faaliyetler sırasında toplam 1774 tarihi kalıntının keşfedildiği bilgisi verildi. Keşfedilenler arasında el yazılarının yanı sıra, Mehd bölgesinde var olan medeniyetlerin özelliklerine dair bilgilerin yer aldığı yazıtlar ve su yolları gibi kalıntılara ulaşıldığı kaydedildi.

BÖLGE KÜLTÜR TURİZMİNE ACIK

Suudi Arabistan'da, Velihaht Prens Muhammed Bin Selman öncülüğünde başlatılan açılım çalışmaları kapsamında 2017 yılında başlayan Harem-i Şerif sınırlarının kültürel turizme açılması tartışmaları, bölgenin ilerleyen yıllarda turizme açılmasıyla sonuçlanmıştı. Suudi Arabistan yönetimi, 2023 yılında da Harem sınırları içindeki **İslam** öncesi ve sonrasına ait yapıların restorasyonuna başladığını ilan etmişti. ► DIŞ HABERLER

TERÖR DEVLETİ CAMİLERİ VURDU

MASUMLARI KATLETTİLER

Ortadoğu'nun kan emici ülkesi İsrail, Lübnan'da camileri ve hastaneleri vurdu. Saldırılarda 6 kişi şehit oldu, 7'si ağır 24 kişi yaralandı

SOYKIRIMCI İsrail ordusu, ateşkes anlaşmasına rağmen Lübnan'ın güneyindeki Deyr ez-Zehrani beldesine saldırdı... 3 cami ve 2 hastaneyi hedef alan İsraili teröristler 6 kişinin ölümüne neden oldu. 7'si ağır 24 kişinin yaralandığı saldırılarda 1 ton bomba atıldı. Lübnan Kültür Bakanlığı'ndan bir yetkili, bir gün önce gerçekleştirilen İsrail

bombardımanının Sur kentindeki UNESCO Dünya Mirası alanlarından birine de zarar verdiğini belirtti. Katiller ordusu, ülkenin birçok bölgesindeki tarihi eserleri de günlerdir hedef alıyor. Lübnan Sağlık Bakanlığı, son açıklamasında, İsrail'in 2 Mart'tan bu yana ülkeye düzenlediği saldırılarda 3 bin 666 kişinin hayatını kaybettiğini bildirmişti.

► İnsanın yaratılış gayesi, salt bir varoluşun ötesinde, kendisini var eden Yüce Yaratıcı'ya kulluk etmek ve O'nun kâinata serpiştirdiği sayısız nimetlere karşı şükür vazifesini yerine getirmektir. **İslam** terminolojisinde bu kulluk ve şükür süreci "**ibadet**" kavramıyla şekillenir. **İbadetler**, ilk bakışta kul ile Allah arasında gizli, dikey bir köprü gibi görünse de esasen yatay düzlemde bireyi topluma, toplumu da evrensel bir kardeşlik halkasına bağlayan muazzam bir sosyal tutkaldır. **Müslümanlıkta** tekil bir dindarlık anlayışından ziyade, kolektif bir duruş ve cemaat şuru esastır. Bu yönüyle dinimiz, akıl balığı (ergenlik ve akıl sağlığı) çağına ulaşmış, gücü nispetinde kadın-erkek her mükelleften yerine getirmesini istediği farz **ibadetleri** toplumsal bütünleşmenin birer aracı kılınmıştır. Bu makalede; namaz, zekât, oruç ve **hac** gibi temel farzların, **Müslümanların** içtimai (sosyal) ve itikadi (inançsal) birliğini nasıl pekiştirdiğini, modern çağın getirdiği yalnızlaşma krizine karşı nasıl birer kalkan olduğunu örneklerle ele alacağız.

DÜŞÜNCE VE EYLEMDE HİZALANMA: NAMAZ İBADETI VE SAF KÜLTÜRÜ

İslam'ın kelime-i şehadetten sonraki en büyük pratik direği olan namaz, dikey boyutta Allah'a bağlılığı simgelerken, yatay boyutta **Müslüman** toplumu aynı merkez etrafında kenetler. Kur'an-ı Kerim'de namaz emirlerinin pek çok yerde "**Namazlarınızı kılınız ve zekâtlarınızı da veriniz**" (Bakara, 43, 82, 110) şeklinde çoğul kalıplarla aktarılması, hitabın doğrudan bir topluluğa yapıldığının en net kanıtıdır. **İslam** bir cemaat dinidir ve bu cemaatin fiziksel olarak ete kemiğe büründüğü yer **camilerdir**. Caminin kelime anlamı "toplayan, bir araya getiren" demektir. Günde beş vakit camide buluşan **Müslümanlar**, aralarındaki makam, servet, ırk ve sosyal statü farklarını caminin kapısında bırakırlar. İtikadi açıdan aynı kibleye (**Kâbe**'ye) yönelmek, inananların zihin ve gaye birliğini perçinlerken, sosyal açıdan omuz omuza durarak saf tutmak, aradaki mesafeleri eritir. Bir iş adamı ile bir işçinin, bir bürokrat ile sıradan bir vatandaşın yan yana saf durması, Allah katındaki mutlak eşitliğin yeryüzündeki en somut göstergesidir. Bu durum, bireylerdeki sınıfsal kibir veya eziklik duygularını yok ederek tam bir güven ortamı inşa eder.

SINIFSAZ ÇATIŞMANIN PANZEHİRİ: ZEKÂT VE MALİ YARDIMLAŞMA
İslam, servetin belirli ellerde toplanmasını değil, toplum içinde paylaşılmasını

KULLUKTAN KARDEŞLİĞE

ILLUSTRASYON: CEMILE AĞAC YILDIRIM

Namaz, zekât, oruç ve hac, yalnızca bireyin Allah ile ilişkisini güçlendiren ibadetler değil, aynı zamanda Müslümanları ortak bir kimlik ve kardeşlik bilinci etrafında buluşturan güçlü toplumsal bağlardır. Modern çağın yalnızlaştırıcı etkilerine karşı güçlü bir birlik zemini oluşturur. Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ramazan Altıntaş yazdı.

teşvik eder. Bu anlayışın en somut örneği zekâtıdır. Nisap miktarına ulaşan her **Müslüman**, malının belirli bir kısmını ihtiyaç sahipleriyle paylaşmakla yükümlüdür. Zekât, sadece ekonomik bir yardım değil; toplumsal huzuru koruyan bir dayanışma aracıdır. Yoksulun ihtiyaçlarının karşılanması, toplumdaki kırgınlık ve adaletsizlik duygularını azaltırken, zengin ile ihtiyaç sahibi arasında gönül köprüleri kurulmasına vesile olur. Böylece ekonomik paylaşım, sosyal bütünleşmeyi de beraberinde getirir.

KOLEKTİF EMPATİ VE İRADE EĞİTİMİ: RAMAZAN VE ORUÇ

Ramazan ayında tutulan oruç, bireyin nefisini terbiye etmesinin yanında güçlü bir toplumsal bilinç oluşturur. Dünyanın dört bir yanında milyonlarca **Müslüman** aynı zaman diliminde oruç tutarak ortak bir manevi atmosferi paylaşır. Oruç, özellikle empati duygusunu güçlendirir. Açgönlü ve mahrumiyetin ne anlama geldiğini bizzat tecrübe eden kişi, ihtiyaç sahiplerine karşı daha duyarlı hâle gelir. Ramazan

boyunca artan fitre, sadaka ve yardım faaliyetleri de bu sosyal dayanışmanın önemli yansımalarıdır.

EVRENSEL KARDEŞLİK KONGRESİ: HAC İBADETI

Hac İbadeti, İslam'ın evrensel kardeşlik anlayışını en güçlü şekilde ortaya koyan **ibadettir**. Dünyanın farklı coğrafyalarından gelen milyonlarca **Müslüman**, aynı mekânda ve aynı amaç etrafında buluşur. **Hac** sırasında herkesin ihrama bürünmesi; makam, servet, ırk ve milliyet gibi farklılıkları ikinci plana iter. Böylece **Müslümanlar**, aynı inancın mensupları olarak eşitlik ve kardeşlik bilincini yeniden tecrübe ederler. **Hac**, ümmet olmanın yalnızca teorik tecrübe eden kişi, ihtiyaç sahiplerine karşı daha duyarlı hâle gelir. Ramazan hatırlatır.